

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

Chlorpyrifos-Ethyl İle İlgili Karar

Chlorpyrifos-ethyl aktif maddesi ve bu aktif maddeyi içeren Bitki Koruma Ürünleri ile ilgili Avrupa Birliği ve Dünyadaki gelişmeler dikkate alınarak aşağıdaki karar alınmıştır.

Ülkemizde zirai mücadele amacıyla kullanılan bitki koruma ürünlerinin üretimi, ruhsatlandırılması, piyasaya arzı ve kontrolü, 5996 sayılı “Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu” ve bu kanuna bağlı olarak çıkarılan ilgili mevzuata göre yapılmaktadır.

Bu çerçevede, ruhsatlı bitki koruma ürünü aktif maddeleri arasında yer alan Chlorpyrifos-ethyl aktif maddesini içeren bitki koruma ürünleri ülkemizde Bağ, Meyve, Zeytin, Antep Fıstığı, Ayçiçeği, Hububat, Mısır, Nohut, Mercimek, Pamuk, Sebze, Şeker Pancarı, Tütün, Fındık ve Boş Depo gibi 16 üründe 22 zararlı organizmaya karşı 3 farklı formülasyonda (*WP*, *EC*, *CS*) ruhsatlandırılmıştır.

Dünyadaki gelişmeler de dikkate alınarak Chlorpyrifos-ethyl aktif maddesini içeren bitki koruma ürünlerinin ithali, imali, kullanımı ve satışı ile ilgili olarak Bakanlığımızca yeniden değerlendirme yapılmıştır. Bu değerlendirmelere dayanak olacak gelişmeler aşağıda sıralanmıştır.

- EPA ([U.S. Environmental Protection Agency](#)) gözetiminde 1998-2009 yılları arasında yapılan toksikolojik çalışmalar sonucunda, Chlorpyrifos-ethyl aktif maddesinin memelilerde asetil kolinesteraz enzimini inhibe ederek nörotoksik etkisinin toplum sağlığını etkileyebileceği düzeye ulaştığı belirlenmiştir.
- Bu çalışmalar kapsamında Chlorpyrifos-ethyl aktif maddesine ait ADI (Günlük alınabilir doz) ve ARfD (Akut referans doz) değerlerinin yeniden belirlenmiş olması nedeniyle çeşitli ürün gruplarında kullanımları ile ilgili kısıtlama getirilmesi tavsiye edilmiştir.
- EPA'nın 30 Ekim 2015 tarihinde yayımlanmış olduğu rapor ile Chlorpyrifos-ethyl aktif maddesinin kullanımının tamamen kaldırılması yönünde teklifte bulunulmuştur.
- EFSA ([European Food Safety Authority](#)) tarafından 2014 yılında yayımlanan raporda Chlorpyrifos-ethyl aktif maddesinin insan sağlığı üzerindeki risk değerlendirme raporunda bu aktif maddenin toksikolojik etkilerinin ve insan sağlığı üzerine risklerinin olduğu vurgulanmıştır.
- EFSA tarafından değişen veriler sonucunda Chlorpyrifos-ethyl aktif maddesi için önceden belirlenmiş MRL değerleri yeniden ele alınmış ve yeni MRL değerleri 9 Haziran 2015 tarihinde AB komisyonuna rapor olarak sunulmuştur.
- AB komisyonu, bütün çalışmalarını tamamlayarak yayımlanmak üzere 22 Ekim 2015 tarihinde AB komisyonu sekretermasına sunulmuştur.
- AB'de 19 Ocak 2016 tarihinde yayımlanan ve 10 Ağustos 2016 tarihi itibariyle yürürlüğe girecek olan 2016/60 sayılı direktif ile Chlorpyrifos-ethyl aktif maddesi için bugün itibariyle belirlenmiş MRL değerleri, özellikle Elma, Armut, Şeftali, Sofralık Üzüm, Patates, Biber, Baş Lahana, Şeker Pancarı vb. birçok üründe 0,01 mg/kg olarak belirlenmiştir.
- Bugün itibariyle Chlorpyrifos-ethyl aktif maddesini içeren bitki koruma ürünlerinin ülkemizde tavsiye edildiği konularda birçok alternatifleri bulunmaktadır.

Yukarıda sıralanan gerekçeler ve ülkemizin mevcut durumu göz önüne alındığında Chlorpyrifos-ethyl aktif maddesini içeren bitki koruma ürünlerinin ülkemizde kullanımının devam

etmesi durumunda özellikle fiyatının ucuz, kullanım alanının geniş ve tavsiye dışı kullanım riski olması nedenleriyle tavsiye dışı kullanımlarının artabileceği, insan, çevre ve diğer canlıların sağlığını olumsuz yönde etkileyebileceği ve yaşanması kuvvetle muhtemel kalıntı sorunlarının artacağı kaçınılmaz bir sonuç olarak görülmektedir.

Bu gerekçeler doğrultusunda;

- 1- Bakanlığımızca Chlorpyrifos-ethyl aktif maddesi ve bu aktif maddeyi içeren bitki koruma ürünlerinin ithal izinlerinin **08 Nisan 2016** tarihi itibarıyla sonlandırılması,
- 2- Chlorpyrifos-ethyl aktif maddesi ve bu aktif maddeyi içeren bitki koruma ürünlerinin fiili ithalatlarının ve ithal edilen aktif madde kullanılarak ülkemizde yapılacak imalatlarının **30 Nisan 2016** tarihine kadar gerçekleştirilmesi,
- 3- Chlorpyrifos-ethyl aktif maddesini içeren bitki koruma ürünlerinin etiketlerinde bulunan **Elma, Armut, Şeftali, Bağ, Patates, Domates, Biber, Patlıcan ile Meyve ve Sebze genel tavsiyelerinin 08 Nisan 2016** tarihi itibarıyla iptal edilmesi,
- 4- **Elma, Armut, Şeftali, Bağ, Patates, Domates, Biber, Patlıcan ile Meyve ve Sebze genel tavsiyeleri** çıkarılmış olan etiket örneklerin, onaylanması için firmalarınca **08 Nisan 2016** tarihine kadar Bakanlığımıza gönderilmesi,
- 5- İthalatı veya üretimi yapıldığı halde piyasaya arz edilmemiş olan veya piyasada bulunan ürünlerin, **Elma, Armut, Şeftali, Bağ, Patates, Domates, Biber, Patlıcan ile Meyve ve Sebze genel tavsiyelerini** içermeyen etiket düzenlemelerinin en geç **02 Mayıs 2016** tarihine kadar yapılması ve bu şekilde düzenlenmiş etiket ile satışına devam edilmesi,
- 6- Etiketinde sadece **Elma, Armut, Şeftali, Bağ, Patates, Domates, Biber, Patlıcan ile Meyve ve Sebze genel tavsiyelerinden biri veya birkaçı bulunan** ve bu tavsiyelerden başka tavsiyesi bulunmayan Chlorpyrifos-ethyl aktif maddesini içeren bitki koruma ürünlerinin ise **31 Mayıs 2016** tarihine kadar firmalarınca piyasadandan toplatılması ve **31 Mayıs 2016** tarihi itibarıyla satışının sonlandırılması,
- 7- Chlorpyrifos-ethyl aktif maddesini içeren bitki koruma ürünleri için verilmiş olan geçici tavsiyelerin **08 Nisan 2016** tarihi itibarıyla sonlandırılması,
- 8- Söz konusu aktif maddeyi içeren bitki koruma ürünlerinin ülkemizdeki kullanımı, kullanıldığı ürünlerde epidemik, kalıntı vb. uygulamalarının izlenmesi şartıyla AB'nin 2018 yılında yapacağı değerlendirme göz önünde bulundurularak konunun 2018 yılında Bakanlığımızca yeniden değerlendirilmesi,
- 9- Birden fazla aktif madde karışımı olan ve içeriğinde Chlorpyrifos-ethyl bulunan Bitki Koruma Ürünleri için de aynı hususların geçerli olması,
- 10- Chlorpyrifos-ethyl aktif maddesini içeren bitki koruma ürünlerinin yeni ruhsat başvurularının kabul edilmemesi, ruhsat aşamasında olan ürünlerin ise 2018 yılında yapılacak olan değerlendirmeye kadar **ruhsat ve tavsiye işlemlerinin askıya alınması, kararına varılmıştır.**

Duyuru Tarihi : 28.03.2016